

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato: 9. januar 2008
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2007-792-0446
Dok.: MKO41498

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 58, som Folketingets Retsudvalg (Alm. del) har stillet til justitsministeren den 3. december 2007.

Lene Espersen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 58 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Mener ministeren, at det er forsvarligt, at mange unge mennesker i dag i narkotikapåvirket tilstand færdes blandt andet i nattelivet og på fodboldstadioner, uden der er lovgrundlag for, at politiet kan skride ind over for det, og vil ministeren sikre, at loven om euforiserende stoffer ændres, så det også er strafbart at have narkotiske stoffer i blodet, således at det ikke kun er ulovligt at producere, indføre, sælge, købe og besidde narkotika?”

Svar:

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har Justitsministeriet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”En lovændring, der indebærer kriminalisering af det forhold, at en person har narkotiske stoffer i blodet, uden at den pågældende er til fare, skade eller ulempe for andre, rejser efter min opfattelse en række spørgsmål, herunder navnlig vedrørende beviser og omkostninger.

En mistanke om indtagelse af narkotika vil formentlig kunne foreligge, hvis en person fremtræder som påvirket, uden at dette må anses at kunne stamme f.eks. fra indtagelse af spiritus, medicin eller lignende.

En sådan mistanke ville formentlig kunne bestyrkes ved en øjenbesigtigelse svarende til den, der anvendes ved undersøgelse for stofpåvirkethed i forbindelse med bilkørsel. Endvidere vil der muligvis på længere sigt kunne anvendes såkaldte ”hurtigtest” af den mistænkte spyt eller sved. Denne metode er imidlertid endnu ikke taget i brug i Danmark.

Øjenbesigtigelser og ”hurtigtests” giver imidlertid kun en foreløbig indikation for, om den pågældende er påvirket af et euforiserende stof. En sådan test er således ikke et bevis, der under en eventuel straffesag vil kunne føre til domfældelse.

Selv i tilfælde, hvor der foreligger et positivt resultat af en sådan test, vil det således være nødvendigt at få udtaget en blodprøve og få denne analyseret. Blodprøver skal udtages af en læge enten på politistationen eller på hospital, hvilket indebærer, at der enten skal tilkaldes en læge, eller at den sigtede skal køres til et hospital med henblik på at få udtaget blodprøven der.

Ifølge telefoniske oplysninger fra Retsmedicinsk Institut kan analyse af en blodprøve vise, hvilke stoffer der findes i den pågældendes

blod, og om stofferne findes i en størrelsesorden, der almindeligvis er forbundet med aktuel stofpåvirkning.

Oplysninger af denne art vil formentlig være tilstrækkelige til at opnå domfældelse efter en regel, som nævnt i spørgsmålet. Det kan dog ikke udelukkes, at der ville kunne være bevisvanskeligheder forbundet med sådanne sager, idet den sigtede f.eks. vil kunne gøre gældende, at nogen har puttet det pågældende stof i en drink uden sigtedes vidende.

Det er imidlertid også oplyst fra Retsmedicinsk Institut, at omkostningerne i forbindelse med undersøgelse af en blodprøve, der omfatter en kvalitativ undersøgelse for de mest almindelige euforiserende stoffer, er 12.000 kr. Hertil kommer udgifter til lægens udtagelse af den blodprøve, der skal analyseres.

Det vil således være forbundet med betydelige omkostninger under en straffesag at føre bevis for, at den mistænkte er påvirket af ulovlige euforiserende stoffer.

Efter min opfattelse vil sagsomkostninger i denne størrelsesorden ikke stå i forhold til bødestrafte i det niveau, som anvendes ved besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug, ligesom udgiftens størrelse er ude af proportioner i de tilfælde, hvor der efter den gældende lovgivning skal anvendes tiltalefrafald (advarsel), nemlig over for personer, som er stærkt afhængige af euforiserende stoffer på grund af et længerevarende og vedvarende misbrug.

Det må derfor også anses for yderst tvivlsomt, om domstolene ville pålægge domfældte at afholde sådanne sagsomkostninger. Det bemærkes i den forbindelse, at der efter bestemmelsen i retsplejelovens § 1008, stk. 4, er mulighed for, at domstolene kan begrænse en domfældts ansvar for sagsomkostningerne i en straffesag, hvis retten finder, at dette ellers vil komme til at stå i åbenbart misforhold til domfældtes skyld og vilkår.

Hertil kommer, at det ofte er forbundet med betydelige vanskeligheder at inddrive pålagte sagsomkostninger hos domfældte, hvorfor det må påregnes, at en ikke ubetydelig del af disse måtte afskrives.

Efter en samlet vurdering finder jeg på denne baggrund, at en regel som den, der er nævnt i spørgsmålet, indebærer sådanne spørgsmål om bevisførelsen og om omkostningerne ved at gennemføre straffesager af den nævnte art, at jeg ikke kan anbefale en lovændring som den foreslåede.

Det bemærkes i den forbindelse også som et mere overordnet synspunkt, at det efter min opfattelse giver bedre mening at anvende politiets og anklagemyndighedens ressourcer i sager, hvor de euforiserende stoffer endnu ikke er forbrugt, og hvor der er mulighed for at forhindre en udbredelse og dermed et fremtidigt forbrug af

narkotika, frem for at søge at straffe personer, der allerede har indtaget de pågældende stoffer.

Herudover bemærkes, at der i de seneste år er gennemført en række ændringer af narkotikalovgivningen med henblik på højere straffe både for så vidt angår besiddelse af euforiserende stoffer og udbredelse af sådanne stoffer.

Ved lov nr. 445 af 9. juni 2004 blev lov om euforiserende bl.a. ændret således, at advarsel for overtrædelse af loven i almindelighed ikke kan meddeles, uanset at der er tale om besiddelse til eget forbrug. Herudover medførte lovændringen en skærpelse af straffene for salg eller overdragelse på restauranter, diskoteker og ved koncerter eller musikfestivaler.

Endvidere blev der ved lov nr. 526 af 6. juni 2007, der trådte i kraft den 1. juli 2007, gennemført en ændring af lov om euforiserende stoffer, hvorefter der ved udmåling af straffen, herunder ved fastsættelse af bøder, skal lægges vægt på skadevirkningerne af de pågældende stoffer. Formålet med lovændringen var at skærpe bødestrafen ved ulovlig besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug. Efter ændringen skal der f.eks. ved besiddelse af under 10 gram hash nedlægges påstand om en bøde på 2.000 kr., mens der i 2. gangstilfælde skal nedlægges påstand om en bøde på 3.000 kr.

Herudover er der i anden lovgivning fastsat regler, der har til formål at beskytte andre mod fare, skade eller ulempe forårsaget af personer, der er påvirkede af euforiserende stoffer.

Jeg kan f.eks. nævne færdselslovens § 54, stk. 1, der blev ændret ved lov nr. 524 af 6. juni 2007. Efter denne bestemmelse må motordrevet køretøj ikke føres af personer, hvis blod under eller efter kørslen indeholder bevidsthedspåvirkende stoffer, og der er samtidig ved lovændringen gennemført skærpede straffe på området.

Herudover fremgår det af ordensbekendtgørelsens § 3, at det er forbudt at færdes offentligt så påvirket af alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler, at det kan give anledning til ulempe for andre. Overtrædelse af ordensbekendtgørelsen straffes med bøde.

Endelig vil personer, der begår overtrædelser af straffeloven, f.eks. udøver vold, mens de er påvirkede af euforiserende stoffer, blive straffet efter de almindelige bestemmelser i straffeloven.”

Som det fremgår af det, der er anført ovenfor, har politiet allerede i dag mulighed for at gribe ind over for personer, der f.eks. færdes offentligt så påvirkede af euforiserende stoffer, at de er til fare eller gene for andre.

Jeg kan i øvrigt tilslutte mig det, der er anført af Rigsadvokaten, og jeg finder således ikke grundlag for en lovændring som anført i spørgsmålet.